

Flickan från fjällbyn som erövrade världen

Berättelse

Anja Pärson föddes 1981 i Tärnaby, en liten by högt uppe i de svenska fjällen. Byn är så liten att nästan alla känner varandra, men den har ändå blivit känd i hela världen för sina skidåkare. Anja har samiska rötter, och redan som barn stod hon på skidor i de branta backarna runt hemmet. Hennes storsyster tog med henne till skidklubben, och det var där allt började.

Hennes pappa Anders blev hennes tränare. Eftersom byn ligger så avsides fick familjen åka långt för att tävla, men Anja var målmedveten. Hon ville bli bäst, trots att konkurrensen var stenhård. Steg för steg klättrade hon uppåt, och som ung kom hon med i det svenska landslaget. Många jämförde henne med Ingemar Stenmark, en annan legendarisk skidåkare som kom från samma lilla by.

År 2001 tog Anja sitt första VM-guld, i slalom. Det var bara början. Under de följande åren vann hon den totala världscupen två gånger, 2004 och 2005, vilket innebär att hon var den bästa kvinnliga alpina skidåkaren i världen under en hel säsong. Hennes stora dröm var dock ett OS-guld, och 2006 i Turin lyckades hon till slut. Hon vann slalom och stod högst upp på prispallen.

Det allra mest unika hände 2007. Då var VM i Åre, i Sverige, och Anja vann guld i tre olika grenar. Med dessa segrar blev hon den första skidåkaren i historien som tagit VM-guld i alla fem alpina grenar: slalom, storslalom, super-G, störtlopp och kombination. Ingen annan hade klarat det.

Anja var känd för att åka offensivt och vågat. Ibland gick det fel. I OS 2010 i Vancouver föll hon i en av sina tävlingar och flög långt genom luften, men hon reste sig och tog en bronsmedalj bara några dagar senare. Den viljestyrkan beundrades av många.

År 2012 avslutade Anja sin karriär. Då hade hon vunnit 42 världscuptävlingar och sex OS-medaljer. Efter skidåkning har hon arbetat som expert i tv, där hon förklarar tävlingar för tittarna. Anja Pärson visade att en flicka från en liten fjällby kan nå ända till världstoppen, om hon bara vågar tro på sig själv.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
fjäll	höga berg i norra Sverige
samiska rötter	att man hör till samerna, ett urfolk i norra Sverige
brant	en backe som lutar mycket
avsides	långt från andra platser, ensligt
målmedveten	någon som vet vad hon vill och kämpar för det
konkurrens	när flera tävlar om samma sak
landslag	de bästa idrottarna som tävlar för sitt land

ORD	FÖRKLARING
legendarisk	mycket känd och beundrad
prisfall	platsen där de tre bästa står efter en tävling
gren	en typ av tävling inom en sport
offensivt	att åka snabbt och ta risker
viljestyrka	förmågan att inte ge upp

Läsförståelsefrågor

1. Varför är den lilla byn Tärnaby känd i hela världen?
 1. Den har många stora hotell
 2. Den har fostrat flera framgångsrika skidåkare
 3. Den ligger närmast Stockholm
2. Vem tränade Anja när hon var ung?
 1. Hennes pappa Anders
 2. Ingemar Stenmark
 3. En tränare från landslaget
3. Vad innebar det att vinna den totala världscupen?
 1. Att hon var bäst i en enda tävling
 2. Att hon var den bästa kvinnliga åkaren under hela säsongen
 3. Att hon vann ett OS-guld
4. Vilket rekord satte Anja vid VM 2007?
 1. Hon vann flest tävlingar någonsin på en dag
 2. Hon blev först att ta VM-guld i alla fem alpina grenar
 3. Hon blev yngst att vinna ett VM
5. Vad hände med Anja i OS 2010?
 1. Hon vann slalom
 2. Hon föll men tog ändå en medalj senare
 3. Hon avslutade sin karriär
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Anja Pärson kom från samma by som Ingemar Stenmark.
 2. Anja tog sitt OS-guld i slalom i Turin.
 3. Anja gifte sig kort efter att hon slutat tävla.
 4. Anja vann den totala världscupen fem gånger.
7. Förklara med egna ord varför många beundrade Anja efter fallet i OS 2010.
8. Vad gör Anja Pärson efter att hon slutade tävla?
9. Texten säger att Anja åkte "offensivt och vågat". Vad tror du var både en fördel och en nackdel med den stilen?
10. Varför var OS-guldet 2006 särskilt viktigt för Anja, tror du?

Facit

1. b
2. a
3. b
4. b
5. b
6. 1. ja b) ja c) det står inte i texten d) nej (hon vann den två gånger)
7. Exempel på svar: Hon gav inte upp efter en hård krasch, utan reste sig och tog en medalj bara några dagar senare. Det visade stor viljestyrka.
8. Exempel på svar: Hon arbetar som expert i tv och förklarar skidtävlingar för tittarna.
9. Exempel på svar: Fördelen var att hon kunde åka mycket fort och vinna; nackdelen var att hon ibland tog för stora risker och föll.
10. Exempel på svar: Hon hade vunnit mycket annat men drömt länge om just ett OS-guld, så det var en dröm som äntligen gick i uppfyllelse.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten passar för samtal om förebilder, ursträvan och hur uppväxtmiljö formar en människa. Tema: att våga satsa och inte ge upp trots motgångar. Lyft gärna den samiska kopplingen och Tärnaby som idrottsby.

Diskussionsfrågor

- Finns det en plats eller person som har format dig på samma sätt som Tärnaby formade Anja? Berätta.
- Anja vågade ta risker i backen. När är det bra att ta risker i livet, och när är det farligt?
- Vad krävs det, tror du, för att bli bäst i världen på något?
- **Skriv (4–5 meningar):** Beskriv en gång då du inte gav upp trots att något var svårt. Vad hände, och hur kändes det efteråt?

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Anja Pärson – https://en.wikipedia.org/wiki/Anja_P%C3%A4rson
- Encyclopaedia Britannica: Anja Pärson – <https://www.britannica.com/biography/Anja-Parson>
- Olympics.com: Anja Paerson – <https://www.olympics.com/en/athletes/anja-paerson>
- Olympedia: Anja Pärson – <https://www.olympedia.org/athletes/101719>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Anja Pärson föddes 25 april 1981 i Tärnaby i norra Sverige och har samiska rötter. Hon tränades av sin far Anders. Hon vann OS-guld i slalom i Turin 2006 och totalt sex OS-medaljer (2002, 2006, 2010). Hon tog sju VM-guld och blev 2007 i Åre först i historien att vinna VM-guld i alla fem alpina grenar. Hon vann den totala världscupen 2004 och 2005 och 42 världscuptävlingar. Hon avslutade karriären 2012 och har därefter arbetat som

expertkommentator i tv. Inga större osäkerheter. Bildlicens (CC BY-SA 3.0, foto Christian Jansky) verifierad på Wikimedia Commons.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.